

Obsah

Autorský kolektiv	V
Předmluva	XV

I. NÁDORY NERVOVÉ SOUSTAVY

1.	Nitrolebeční nádory	3
	<i>J. Bauer</i>	
1.1.	Patogeneze	3
1.2.	Epidemiologie	3
1.3.	Klasifikace	4
1.4.	Charakteristika	5
1.4.1.	Nádory neuroepiteliální tkáně	5
	■ Astrocytomy	5
	■ Oligodendrogliony	8
	■ Ependymomy	8
	■ Smíšené gliomy	8
	■ Nádory choroidálního plexu	8
	■ Neuroepiteliální nádory nejasného původu	8
	■ Neuronální a smíšené neuronálně-buněčné nádory	8
	■ Pineální parenchymové nádory	9
	■ Embryonální nádory	9
1.4.2.	Nádory hlavových nervů	9
1.4.3.	Nádory meningeální tkáně	9
1.4.4.	Lymfomy a hemopoetické nádory	11
1.4.5.	Nádory germinativních buněk	11
1.4.6.	Cysty a nádory podobné léze	11
1.4.7.	Nádory selární oblasti	11
1.4.8.	Lokální nádory	12
1.4.9.	Metastatické nádory	12
1.4.10.	Nádory v dětském věku	13
1.5.	Klinický obraz	13
1.5.1.	Klasické topické klinické obrazy intrakraniálních nádorů	14
1.5.1.1.	Nádory supratentoriální	14
1.5.1.2.	Nádory infratentoriální	15
1.5.1.3.	Nádory báze lebeční	16

1.5.2.	■ Nádory selární oblasti	16
1.6.	■ Nádory malého křídla kosti klínové	17
1.7.	■ Nádory sulci olfaktorií	17
1.7.1.	■ Nádory koutu mostomozcečkového	18
1.7.2.	Paraneoplastické syndromy	18
1.7.3.	Diagnostika	18
1.7.4.	Terapie	20
1.7.5.	Chirurgická léčba	21
1.7.6.	Radiační léčba	21
1.7.7.	Chemoterapie	22
2.	■ Antiedematózní léčba	22
2.1.	■ Symptomatická léčba	22
2.2.	■ Rehabilitační léčba a psychoterapie	22
2.3.	Ostatní terapie	22

Nádory míchy a páteřního kanálu

P. Drábek

2.1.1.	Nádory extradurální	23
2.1.2.	Metastázy	23
2.2.	Nádory intradurální extramedulární	24
2.2.1.	Nádory míšních kořenů	24
2.2.2.	Meningeomy	25
2.2.3.	Metastázy	26
2.3.	Nádory intramedulární	27
2.3.1.	Ependymomy	27
2.3.2.	Astrocytomy	28
2.3.3.	Hemangioblastomy	29
2.4.	Atypické obrazy míšních expanzí	30

II. NEUROINFEKCE

3.	Virové encefalitidy a meningitidy	35
	<i>S. Doutlik</i>	
3.1.	Arbovirové encefalitidy	35
3.1.1.	Středoevropská klíšťová encefalitida	35
3.1.2.	Ruská jaro-letní klíšťová encefalitida	36
3.1.3.	Japonská encefalitida	37
3.1.4.	Saintlouiská encefalitida	37

3.1.5.	Západonilská horečka	37
3.1.6.	Koňské encefalitidy americké	37
3.2.	Epidemická encefalitida	38
3.3.	Infekce vyvolané enteroviry	38
3.3.1.	Dětská obrna	38
3.4.	Infekce vyvolané viry <i>Coxsackie</i>	39
3.5.	Echoviry a nové enteroviry (EV 70, 71)	40
3.6.	Vztekliná	40
3.7.	Lymfocytární choriomeningitida	41
3.8.	Příušnice	42
3.9.	Parainfekční encefalitidy	42
3.9.1.	Spalničky (morbillo)	42
3.9.2.	Zarděnky (rubiola)	43
3.10.	Herpetické infekce	43
3.10.1.	Herpes simplex	43
3.10.2.	Plané něstovice (varicella) a herpes zoster	44
3.10.3.	Ostatní herpetické infekce	45
3.11.	Prionové infekce	45
3.11.1.	Nemoc Creutzfeldtova-Jakobova	46
3.11.2.	Progresivní multifokální leukoencefalopatie	46
3.11.3.	AIDS	47
4. Bakteriální a parazitární onemocnění CNS		51
<i>K. Urbánek</i>		
4.1.	Nespecifické bakteriální onemocnění CNS	51
4.1.1.	Purulentní menigitida	51
4.1.2.	Cerebritis a absces mozků	52
4.1.3.	Epidurální mozkový absces	53
4.1.4.	Subdurální empyém	53
4.1.5.	Tromboflebitida nitrolebečních splavů a korových žil	53
4.1.6.	Spondylitidy	53
4.1.7.	Epidurální spinální absces	54
4.1.8.	Subdurální spinální absces	54
4.2.	Specifická onemocnění CNS	54
4.2.1.	Tuberkulóza	54
■	Bazilární tuberkulózní menigitida	54
■	Tuberkulom mozků	55
■	Spinální tuberkulóza	55
4.2.2.	Lues	56
■	Tabes dorsalis	56
■	Progresivní paralyza	56
4.3.	Sarkoidóza	57
4.4.	Granulomatní menigitida a encefalitida	57
4.5.	Meningoencephalitis amoebica primaria	58
4.6.	Toxoplazmóza	58
4.7.	Mozková forma malárie	59
4.8.	Helmintózy CNS	59
4.8.1.	Cysticerkóza	59
4.8.2.	Echinokokus	60
4.8.3.	Trichinelóza	60
4.8.4.	Schistosomiáza	60

5.	Postižení nervového systému při lymeské borrelióze – neuroborrelióze	61
<i>M. Bojar</i>		
5.1.	Klinická definice	61
5.2.	Patogenese	62
5.3.	Klinické projevy	62
5.4.	Diagnostika	63
5.5.	Diferenciální diagnostika	65
5.6.	Terapie	67
5.7.	Prognóza	68
6. Cévní onemocnění nervové soustavy		73
<i>P. Kalvach</i>		

Cévní mozková onemocnění	73	
<i>P. Kalvach</i>		
Význam a epidemiologie cerebrovaskulárních onemocnění	73	
Rizikové faktory mozkových iktů	74	
Faktory neovlivnitelné	74	
Faktory ovlivnitelné	75	
Anatomicko-fyziologické základy mozkové perfuze	76	
Cévní zásobení mozků	76	
Fiziologie mozkového krevního zásobení	78	
Ateroskleróza a další vaskulopatie	79	
Ateroskleróza	79	
Vaskulitidy	79	
■ Infekční vaskulitidy	79	
■ Lékové vaskulitidy	79	
■ Neinfekční imunokompetentní vaskulitidy	80	
Na základě poruchy buněčné imunity	80	
Na základě imunokomplexových depozit	80	
■ Vaskulitidy a angiopatie neznámé etiologie	80	
■ Posttraumatické vaskulopatie	81	
Ischemické selhání mozkového průtoku	81	
Parametry mozkového nutričního průtoku	81	
Tkáňová destrukce v ischemickém ložisku	82	
Porucha hematoencefalické bariéry	83	
Hemoragická transformace ischemického ložiska	83	
Typologie mozkového infarktu	83	
■ Defekty makroangiopatické	83	
Territorální a interterritoriální mozkové infarkty	83	
■ Defekty mikroangiopatické – status lacunaris cerebri	84	
Role extrakraniálních stenóz přírodních tepen	85	
Indikace chirurgické léčby stenóz karotických a vertebrálních tepen	85	
Mozkové hemoragie	86	
Intracerebrální hemoragie	86	
Neaterosklerotické příčiny mozkového krvácení	86	

III. CÉVNÍ ONEMOCNĚNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY

6.6.1.2.	Klinický vývoj a osud hemoragického koagula	87
6.6.2.	Subarachnoidální krvácení	90
6.6.2.1.	Aneuryzma	90
6.6.2.2.	Klinický obraz subarachnoidálního krvácení	91
6.6.2.3.	Vazospazmy a hydrocefalus po subarachnoidálním krvácení	92
6.6.3.	Intraventrikulární krvácení	93
6.7.	Definice klinického stavu pacienta s cévní mozkovou příhodou	94
6.7.1.	Semiologická a syndromologická klasifikace	94
6.7.2.	Kvantitativní klasifikace	94
6.7.3.	Dynamická klasifikace	95
6.8.	Praktické aplikace pomocných vyšetřovacích metod	96
6.8.1.	Výpočetní tomografie	96
6.8.2.	Magnetická rezonance	99
6.8.2.1.	Magnético-rezonanční zobrazování	100
6.8.2.2.	Magnético-rezonanční spektroskopie	101
6.8.3.	Jednofotonová emisní tomografie	101
6.9.	Prevence a léčba cévních mozkových příhod	102
6.9.1.	Medikamentózní prevence	103
6.9.2.	Léčba akutního iktu	104
6.9.3.	Chirurgická léčba hemoragických a ischemických iktů	106
7.	Cévní choroby míšní	109
	<i>P. Jedlička</i>	
7.1.	Ischémie	109
7.2.	Míšní krvácení, hematomyelie	110
7.3.	Cévní malformace	110
8.	Kraniocerebrální poranění	113
	<i>J. Nebudová, P. Kozler</i>	
8.1.	Úrazové mechanismy (<i>J. Nebudová</i>)	113
8.2.	Faktory ovlivňující průběh kraniocerebrálního poranění	113
8.3.	Poranění měkkých částí a lebky	113
8.4.	Diagnostika kraniocerebrálních poranění	114
8.5.	Klasifikace kraniocerebrálních poranění	114
8.5.1.	Primární poranění	114
	■ Difúzní axonální poranění	114
	■ Otřes mozků	115
	■ Mozková kontuze	116
	■ Frontobazální poranění	117
	■ Poranění cév	119
	■ Poranění mozkových nervů	119
8.5.2.	Sekundární traumatické změny	119
	■ Epidurální hematom	120
	■ Subdurální hematom	121
	■ Subdurální hygrom	122
	■ Intracerebrální hematom	122
8.5.3.	Traumatické subarachnoidální krvácení	123
	■ Edém mozku	123
	■ Kombinované léze	124
	■ Infekce	124
	■ Sekundární komplikace extracerebrální	124
	Intrakraniální hypertenze	125
	■ Kraniokaudální deteriorace	125
	■ Apalický syndrom	126
	Polytraumata	126
	Následky kraniocerebrálních poranění	127
	Terapie	128
	Kraniocerebrální poranění – neurochirurgické poznámky (<i>P. Kozler</i>)	128
	Klasifikace	128
	Diagnóza	129
	Terapie	129
9.	Poranění míchy	133
	<i>V. Beneš sen.</i>	
	Neurologická diagnostika	133
	Funkční klasifikace	135
	Terapie	136
	Patofyziologie	136
	■ Poruchy vegetativních reflexů	137
	■ Poruchy močení	137
	■ Prolezeniny	138
	■ Poruchy sexuální	138
	■ Patologické vegetativní reflexy	138
	■ Bolesti a fantomové představy paraplegiků	138
	■ Psychické změny	138
	Rehabilitace	139
	Rekonstrukce míšních funkcí	139

IV. NEUROTRAUMATA

10.	Epilepsie	143
	<i>V. Komárek, P. Urban, P. Bočan, I. Rektor</i>	
	Úvod (<i>V. Komárek</i>)	143
	Základní pojmy (<i>P. Urban</i>)	144
	Klasifikace epileptických záchvatů	145
	Klasifikace epileptických syndromů	146
	Výskyt epilepsie	148
	Patofyziologie epilepsie	148
	■ Primární epileptogeneze	149
	■ Sekundární epileptogeneze	150
	Epileptické záchvaty (<i>P. Bočan, V. Komárek</i>)	151
	Parciální záchvaty	151
	Generalizované záchvaty	151
	Diagnostika epileptických záchvatů (<i>I. Rektor</i>)	154
	Diferenciální diagnóza stavů, které mohou napodobovat epileptické záchvaty (<i>P. Bočan</i>)	157

10.6.	Epilepsie a epileptické syndromy s věkovou vazbou (<i>V. Komárek</i>)	157
10.6.1.	Problematika epilepsie u dětí	157
■	Epileptické syndromy v prvním období (od narození do 4 měsíců)	158
■	Epileptické syndromy u kojenců a batolat (od 4. měsíce do 4. roku)	159
■	Epileptické syndromy u dětí mezi 4. a 12. rokem	160
■	Epileptické syndromy u dospívajících (12–18 let)	161
10.7.	Fokální epilepsie (<i>I. Rektor</i>)	162
10.7.1.	Epilepsie temporálního laloku	162
■	Epilepsie temporální laterální	163
■	Epilepsie amygdalo-hipokampální	163
10.7.2.	Epilepsie frontálního laloku	163
10.7.3.	Epilepsie parietálního laloku	164
10.7.4.	Epilepsie okcipitálního laloku	165
10.8.	Léčení epileptických záchvatů a syndromů (<i>P. Bočan, V. Komárek</i>)	165
10.9.	Status epilepticus (<i>P. Bočan</i>)	169
10.10.	Epilepsie u těhotných žen (<i>P. Bočan</i>)	170

VI. PORUCHY SPÁNKU

11.	Poruchy spánku	175
	<i>S. Nevšímalová</i>	
11.1.	Dyssomnie	175
11.1.1.	Dyssomnie vyvolané vnitřními příčinami	175
■	Insomie	175
■	Spánek apnoický syndrom	176
■	Periodické pohyby končetin	177
■	Syndrom neklidných nohou	178
■	Narkolespie	178
■	Idiopatická hypersomnie	179
■	Periodická hypersomnie	180
11.1.2.	Dyssomnie vyvolané zevními příčinami	181
11.1.3.	Poruchy cirkadiánní rytmicity	181
11.2.	Parasomnie	183
11.2.1.	Parasomnie vázané na NREM spánek	183
11.2.2.	Parasomnie vázané na REM spánek	184
11.3.	Poruchy spánku spojené s duševním nebo somatickou poruchou	184

VII. BOLESTI HLAVY

12.	Bolesti hlavy	187
	<i>G. Waberžinek</i>	
12.1.	Epidemiologie	187
12.1.1.	Primární bolesti hlavy	187
12.1.1.1.	Migréna	187
■	Migréna bez aury	188
■	Migréna s aurou	189
■	Varianta migrény	189
12.1.1.2.	Tenzní bolest hlavy	189

12.1.1.3.	Cluster headache	191
12.1.1.4.	Chronická paroxymální hemikranie	192
12.1.2.	Sekundární bolesti hlavy	192
12.2.	Diagnostika bolesti hlavy	193
12.3.	Léčba migrény a jiných bolestí hlavy	197
12.3.1.	Léčba záchvatu migrény	197
12.3.1.1.	Léčba lehké ataky migrény	197
12.3.1.2.	Léčba střední až těžké migrény	198
12.3.1.3.	Léčba refrakterní migrény	198
12.3.2.	Profilaktická léčba migrény	199

VIII. ONEMOCNĚNÍ BÍLÉ HMOTY MOZKOMÍŠNÍ

13.	Onemocnění bílé hmoty mozkomíšní	203
	<i>P. Jedlička</i>	
13.1.	Roztroušená skleróza mozkomíšní	203
13.1.1.	Výskyt	203
13.1.2.	Etiologie a patogeneze	204
13.1.3.	Klinické projevy	205
13.1.4.	Průběh	207
13.1.5.	Laboratorní a instrumentální vyšetření	209
13.1.6.	Terapie	210
13.1.7.	Diferenciální diagnóza	211
■	Neuromyelitis optica (Devic)	212
■	Schilderova difúzní skleróza a koncentrická skleróza Balóva	212
13.2.	Leukodistrofie	212

IX. DEGENERATIVNÍ ONEMOCNĚNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY

14.	Poliodystrofie	215
	<i>S. Nevšímalová</i>	
14.1.	Neuronální ceroid-lipofuscinozy (Battenova nemoc)	215
14.2.	Sfingolipidózy	216
15.	Alzheimerova nemoc a jiné demence	219
	<i>E. Růžička</i>	
15.1.	Definice	219
15.2.	Epidemiologie	219
15.3.	Etiopatogeneze	219
15.4.	Klinický obraz	220
15.5.	Diagnóza	221
15.6.	Terapie	223
15.7.	Diferenciální diagnóza	224
15.7.1.	Stavy napodobující demenci	224
15.7.2.	Další primární degenerativní onemocnění s projevy demence	224
■	Frontotemporální demence	224
■	Parkinsonova nemoc	225
■	Jiná extrapyramidalová onemocnění s demencí	225
15.7.3.	Sekundární demence	225

■ Vaskulární demence	226	Prokinetika trávicí trubice	242
■ Normotenzní hydrocefalus	226	Neurochirurgická léčba	243
■ Intoxikace	226	16.9.3. Rehabilitace, funkční reeduкаce, sociální podpora	243
■ Metabolické, endokrinologické a karenční příčiny demence	227	16.9.4. Strategie léčby	244
■ Další chorobné stavy s možnými projevy demence	227	16.9.4.1. Léčba základních příznaků	244
■ Prionové encefalopatie	227	16.9.4.2. Další chorobné projevy bez přímé závislosti na stadiu onemocnění	244
		16.9.4.3. Léčebný postup u pozdních komplikací	244
		Kolisání stavu hybnosti (»fluktuace hybnosti«)	245
		Mimovolní pohyby (»dyskinezia«)	246
		Polekové psychické komplikace	246
16. Parkinsonova nemoc a parkinsonské syndromy	229		
<i>E. Růžička, J. Roth</i>			
16.1. Definice	229	17. Dyskinetické syndromy – poruhy s abnormálními mimovolními pohyby	249
16.2. Epidemiologie	229	<i>J. Roth, E. Růžička</i>	
16.3. Etiopatogeneze	229	17.1. Třes	249
16.4. Patofyziologický podklad příznaků Parkinsonovy nemoci a dalších extrapyramidových poruch	230	17.2. Chorea	253
16.5. Průběh	232	17.3. (Hemib)balismus	254
16.6. Klinický obraz	233	17.4. Myoklonus	254
16.6.1. Základní motorické příznaky	233	17.5. Dystonie	255
■ Hypokineze	233	17.5.1. Blefarospazmus	256
■ Rigidita	233	17.5.2. Oromandibulární dystonie	257
■ Třes	234	17.5.3. Laryngeální dystonie	257
■ Posturální poruchy	234	17.5.4. Grafospazmus a jiné profesionální dystonie	257
16.6.2. Nemotorické příznaky	235	17.5.5. Torticollis spastica (cervikální dystonie)	257
■ Vegetativní funkce	235	17.5.6. Idiopatická generalizovaná torzní dystonie	258
■ Senzorické poruchy a senzitivní projevy	235	17.5.7. Atetóza	258
■ Psychické změny	235	17.6. Tiki	258
16.7. Diagnóza a diferenciální diagnóza	235	17.6.1. Syndrom Gilles de la Tourette	258
16.7.1. Diagnostická kritéria	235	17.7. Farmakogenně navozené extrapyramidové syndromy	259
16.7.2. Diferenciální diagnóza	236	17.8. Psychogenní dyskinezia	260
■ Sekundární (symptomatické) parkinsonské syndromy	236	17.9. Dyskinezie ve spánku či ve vzbě na rytmus spánku a bdění	260
■ Jiná degenerativní onemocnění nervového systému provázená parkinsonským syndromem (»Parkinson plus«)	237	17.10. Paroxymální dyskinezia	261
16.8. Vyšetření pacienta	238	17.11. Stiff syndrom	261
16.8.1. Skály pro hodnocení tíže příznaků	238		
16.8.2. Reakce na dopaminergní podnět	238		
16.8.3. Pomocná vyšetření	239		
16.8.4. Neuropatologické nálezy	239		
16.9. Terapie	239		
16.9.1. Farmakoterapie	239		
16.9.1.1. Substituční léčba	239		
L-DOPA	239		
Agonisté dopamINU	240		
16.9.1.2. Kompenzační léčba	240		
Anticholinergika	240		
Amantadin	241		
Inhibitory COMT	241		
16.9.1.3. Neuropeptidy	241		
Selegilin	241		
16.9.1.4. Adjuvantní léčba	242		
Antidepresiva	242		
Atypická neuroleptika	242		
		18. Huntingtonova choroba	263
		<i>E. Havrdová</i>	
		18.1. Etiologie, patogeneze a genetika	263
		18.2. Klinické projevy	263
		18.3. Pomocná vyšetření	264
		18.4. Terapie	265
		19. Wilsonova choroba – hepatolentikulární degenerace, Westphalova-Strümpellova pseudoskleróza	267
		<i>E. Havrdová</i>	
		19.1. Etiologie, patogeneze a genetika	267
		19.2. Klinické projevy	267
		19.3. Pomocná vyšetření	268
		19.4. Terapie	268

20.	Neurodegenerativní onemocnění	
	kmenová, mozečková a míšní	271
	<i>H. Krejčová</i>	
20.1.	Onemocnění motoneuronů	271
20.1.1.	Progresivní bulbární paralýza	271
20.1.2.	Amyotrofická laterální skleróza (Charcotova nemoc)	272
20.1.3.	Familiární amyotrofická laterální skleróza	273
20.1.4.	Progresivní spinální svalová atrofie	273
20.1.5.	Primární laterální skleróza	273
20.1.6.	Kennedyho syndrom	273
20.2.	Vrozené a ziskané ataxie	273
20.2.1.	Cerebellární a spinocerebelární degenerace	273
20.2.2.	Dyssynergia cerebellaris myoclonica Hunti – atrofie dentatorubrální	274
20.3.	Syringomyelie	274
20.4.	Hippelova-Lindauova choroba	275
20.5.	Fakomatózy	275
20.5.1.	Sturgeova-Weberova choroba	275
20.5.2.	Ataxia teleangiectasia	275
20.6.	Spastická spinální paralýza	276
20.7.	Malformace Arnoldova-Chiariego	276
X. ONEMOCNĚNÍ PŘEDNÍCH ROHŮ MÍŠNÍCH, PERIFERNÍCH NERVŮ A SVALŮ		
21.	Spinální svalové atrofie	279
	<i>S. Nevšímalová</i>	
22.	Hereditární polyneuropatie	281
	<i>S. Nevšímalová</i>	
22.1.	Choroba Charcot-Marie-Tooth	281
22.1.1.	Hypertrofická, demyelinizační forma	281
22.1.2.	Neuronální forma	282
22.1.3.	Recesivně vázaná forma	283
22.1.4.	X-chromosomálně vázaná forma	283
22.1.5.	Komplikované formy	283
22.1.6.	Hereditární tomakulózní neuropatie	283
22.2.	Hereditární senzorické a autonomní neuropatie	284
22.3.	Dědičné polyneuropatie při primárně metabolických či jiných degenerativních chorobách	284
23.	Poruchy periferních nervů	285
	<i>Z. Ambler</i>	
23.1.	Mononeuropatie a plexopatie	287
23.1.1.	Plexus cervicalis et brachialis	287
	■ Plexus cervicalis	287
	■ Plexus brachialis	288
23.1.2.	Léze jednotlivých nervů pažní pleteně	290
	■ Motorické nervy pažní pleteně	290
	N. thoracicus longus	290
	N. suprascapularis	291
24.	Myasthenia gravis a myastenické syndromy	319
	<i>O. Keller</i>	
	Autoimunitní poruchy nervosvalového přenosu	319
	Myasthenia gravis	319
	■ Klinické projevy	319
	■ Diagnóza	320
	■ Terapie	321

24.1.1.4. Myastenická krize a cholinergní krize	321	■ MELAS (mitochondrial myopathy, encephalopathy, lactic acidosis and stroke-like episodes)	336
24.1.1.5. Gravidita u myasteniček	321	■ Kearns-Sayreův syndrom	336
24.1.2. Lambertův-Eatonův myastenický syndrom	322	Metabolická onemocnění svalů	337
24.2. Kongenitální myastenické syndromy	322	■ Poruchy glukózového metabolismu	337
24.2.1. Kongenitální myastenické syndromy s presynaptickou poruchou	322	■ Poruchy lipidového metabolismu	338
24.2.2. Porucha bazální laminy s kongenitálním deficitem acetylcholinesterázy	323	■ Maligní hypertermie	338
24.2.3. Myastenické syndromy s postsynaptickou poruchou spojené s myopatií	323	Získaná onemocnění svalu	338
24.3. Toxicické poruchy nervosvalového přenosu	323	■ Myotiditida	338
24.3.1. Botulismus	323	■ Polymyozitida	339
24.3.2. Penicilamin	323	■ Dermatomyozitida	339
26.3.3. Ostatní léky	323	■ Myozitida s inkluzními tělisky	340
25. Onemocnění kosterních svalů 325		■ Granulomatözní myozitida	340
<i>O. Keller</i>		■ Hypokalemická myopatie	340
25.1. Vrozená onemocnění svalu	327	■ Transplantační myozitida	340
25.1.1. Svalové dystrofie	327	■ Zánětlivá myopatie se ztušenými »lead pipe« kapilárami	340
■ Dystrofie vázané na X-chromosom	327	■ Paraneoplasticální nekrotizující myopatie	340
■ Progresivní svalová dystrofie – dystrofinopatie	327	■ Idiopatická orbitální myozitida	340
■ Svalová dystrofie typu Emery-Dreifuss ..	329	Endokrinní myopatie	340
■ Pletencové dystrofie – sarkoglykanopatie	329	Toxicické myopatie	341
■ Distální dystrofie	330		
■ Kongenitální svalové dystrofie	330		
■ Ostatní dystrofie	331		
25.1.2. Kongenitální myopatie	331		
■ Nemalínová myopatie	331		
■ Centronukleární myopatie	332		
■ Central core disease	332		
■ Mini core disease	332		
25.1.3. Myotonie a onemocnění membránových kanálů	332		
■ Myotonická dystrofie	333		
■ Proximální myotonická myopatie	334		
■ Myotonia congenita (Thomsenův syndrom)	334		
■ Myotonia congenita (Beckerova myotonie)	334		
■ Draslikem vyvolaná myotonie	335		
■ Hyperkalemická periodická obrna	335		
■ Hypokalemická periodická obrna	335		
■ Paramytonia congenita (Eulenburgův syndrom)	335		
■ Myotonia congenita (Beckerova myotonie)	334		
■ Draslikem vyvolaná myotonie	335		
■ Hyperkalemická periodická obrna	335		
■ Hypokalemická periodická obrna	335		
■ Chondrodystrofická myotonie (Schwartzův-Jampelův syndrom)	336		
■ Neuromyotonie (Isaacstův-Mertensův syndrom)	336		
■ »Stiff-man« syndrom	336		
25.1.4. Mitochondriální myopatie	336		
■ MERRF (myoclonus epilepsy with ragged-red fibres)	336		
26. Vertebrogenní onemocnění 343			
<i>Z. Kadařka, J. Bednářek</i>			
26.1. Hlavní klinické neurologické syndromy v krční oblasti	347		
26.1.1. Akutní krční segmentový syndrom	347		
■ Klinický obraz	347		
■ Diagnostika	348		
■ Etiologie a diferenciální diagnostika ..	348		
■ Terapie	348		
26.1.2. Krční kořenové syndromy	348		
■ Klinický obraz	348		
■ Diagnostika	349		
■ Elektrodiagnostika	351		
■ Etiologie a diferenciální diagnostika ..	353		
■ Terapie	353		
26.1.3. Spondylogenní cervikální myelopatie	354		
■ Etiopatogeneze	354		
■ Klinický obraz	354		
■ Diagnostika	355		
■ Diferenciální diagnostika	355		
■ Terapie	356		
26.2. Hlavní klinické neurologické syndromy v hrudní oblasti	356		
26.2.1. Hrudní segmentový syndrom	356		
26.2.2. Hrudní kořenové syndromy	357		
26.2.3. Hrudní myelopatie	357		
26.3. Hlavní klinické neurologické syndromy v lumbosakrální oblasti	357		
26.3.1. Bederní segmentový syndrom	357		
■ Klinický obraz	357		
■ Terapie	360		
26.3.2. Lumbosakrální radikulární syndromy	361		
■ Klinický obraz	361		
■ Diagnostika	362		

Etiologie a diferenciální diagnostika	362	28.2.4. Cévní mozkové příhody	387	
Terapie	363	28.2.5. Diabetická encefalopatie	387	
26.3.3. Syndrom kaudy	365	29.	Neurologické komplikace ostatních interních chorob	389
Klinický obraz	365	<i>P. Jedlička</i>		
Etiologie a diferenciální diagnostika	366	29.1. Komplikace srdečních chorob	389	
26.3.4. Neurogenní klaudikace	366	29.2. Neurologické projevy respiračních onemocnění	390	
Klinický obraz	366	29.2.1. Neurologické projevy akutní hypoxie	390	
Diagnostika	366	29.2.2. Neurologické projevy chronické hypoxie ...	390	
Etiopatogeneze	367	29.3. Neurologické projevy renální insuficience	390	
Diferenciální diagnóza	368	29.3.1. Encefalopatie při renálním selhání	390	
Terapie	368	29.3.2. Uremická neuropatie	390	

XI. PROFESNÍ POSTIŽENÍ NERVOVÉHO SYSTÉMU

27.	Profesní postižení nervového systému	373		
	<i>E. Lukáš</i>			
27.1.	Vlivy fyzikálních faktorů pracovního prostředí	373	29.3.3. Uremická myopatie	391
27.1.1.	Tunelové syndromy	374	29.3.4. Neurologické komplikace hemodialýzy při urémii	391
27.1.2.	Vibrace	375	29.3.5. Neurologické komplikace transplantace ledvin	391
27.1.3.	Hluk	376	29.4. Hepatální a gastrointestinální příčiny neurologických poruch	392
27.1.4.	Neionizující záření	376	29.4.1. Neurologické projevy jaterní encefalopatie (portosystémová encefalopatie)	392
27.1.5.	Hlasový zátěž	376	29.4.2. Komplikace gastrointestinálních onemocnění	392
27.2.	Vlivy chemických látek pracovního prostředí – neurotoxikologie	377	29.5. Neurologické projevy endokrinních onemocnění	392
27.3.	Profesní infekční onemocnění	379	29.5.1. Tyreotoxikóza	392
27.4.	Neurologické komplikace jiných systémových profesních nemocí	380	29.5.2. Hypotyreóza	393
			29.5.3. Porucha funkce nadledvin	393

XII. NEUROLOGICKÉ KOMPLIKACE INTERNÍCH ONEMOCNĚNÍ

28.	Neurologické komplikace diabetes mellitus	383																																																			
	<i>H. Vondrová</i>																																																				
28.1.	Diabetická neuropatie	383	30.	Intenzivní péče v neurologii	397																																																
28.1.1.	Symetrická distální polyneuropatie	383	<i>M. Kalina</i>																																																		
28.1.2.	Proximální motorická neuropatie	384	30.1.	Mechanismus primárního a sekundárního cerebrálního postižení	497	28.1.3.	Diabetická torakabdominální neuropatie či radikulopatie	384	30.2.	Intrakraniální hypertenze	498	28.1.4.	Mononeuropatie	384	30.3.	Terapie	400	28.1.5.	Komprezivní neuropatie – úžinové syndromy	385	30.4.	Poruchy vnitřního prostředí u akutních stavů v neurologii	401	28.1.6.	Autonomní neuropatie	385	30.5.	Neurogenně podmíněné poruchy dýchání ..	402	28.2.	Poruchy CNS při diabetes mellitus	386		Klinický obraz	402	28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405
30.1.	Mechanismus primárního a sekundárního cerebrálního postižení	497																																																			
28.1.3.	Diabetická torakabdominální neuropatie či radikulopatie	384	30.2.	Intrakraniální hypertenze	498																																																
28.1.4.	Mononeuropatie	384	30.3.	Terapie	400	28.1.5.	Komprezivní neuropatie – úžinové syndromy	385	30.4.	Poruchy vnitřního prostředí u akutních stavů v neurologii	401	28.1.6.	Autonomní neuropatie	385	30.5.	Neurogenně podmíněné poruchy dýchání ..	402	28.2.	Poruchy CNS při diabetes mellitus	386		Klinický obraz	402	28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405												
30.3.	Terapie	400																																																			
28.1.5.	Komprezivní neuropatie – úžinové syndromy	385	30.4.	Poruchy vnitřního prostředí u akutních stavů v neurologii	401	28.1.6.	Autonomní neuropatie	385	30.5.	Neurogenně podmíněné poruchy dýchání ..	402	28.2.	Poruchy CNS při diabetes mellitus	386		Klinický obraz	402	28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																		
30.4.	Poruchy vnitřního prostředí u akutních stavů v neurologii	401																																																			
28.1.6.	Autonomní neuropatie	385	30.5.	Neurogenně podmíněné poruchy dýchání ..	402	28.2.	Poruchy CNS při diabetes mellitus	386		Klinický obraz	402	28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																								
30.5.	Neurogenně podmíněné poruchy dýchání ..	402																																																			
28.2.	Poruchy CNS při diabetes mellitus	386		Klinický obraz	402	28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																														
	Klinický obraz	402																																																			
28.2.1.	Hypoglykémie	386		Terapie	403	28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																																				
	Terapie	403																																																			
28.2.2.	Hyperglykémie s ketoacidózou	387	30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403	28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																																										
30.6.	EEG a evokované potenciály u kómatu a u mozkové smrti	403																																																			
28.2.3.	Hyperglykémie s hyperosmolaritou bez ketoacidózy	397		Smrt mozku	405																																																
	Smrt mozku	405																																																			

XIII. INTENZIVNÍ PĚČE V NEUROLOGII

Seznam zkratek	407
Rejstřík	411